

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 maja 2019 roku

Sąd Rejonowy w Kędzierzynie-Koźlu I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Sądu Rejonowego Marcin Rogóż

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Anna Chudzik

po rozpoznaniu w dniu 20 maja 2019 r. na rozprawie sprawy

z powództwa P. R.

przeciwko (...) S.A. w S.

o zapłatę

I. zasądza od strony pozwanej (...) S.A. w S. na rzecz powódki P. R. kwotę 39.500,00 zł (słownie: trzydzieści dziewięć tysięcy pięćset złotych) z odsetkami ustawowymi od dnia 26.01.2016 r. do dnia zapłaty;

II. oddala powództwo w pozostałym zakresie;

III. zasądza od strony pozwanej na rzecz powódki kwotę 3.402,94 zł tytułem zwrotu kosztów procesu;

IV. nakazuje stronie pozwanej, aby uiściła na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Kędzierzynie-Koźlu kwotę 356,40 zł tytułem niepokrytych kosztów sądowych;

V. odstępuje od obciążenia powódki niepokrytymi kosztami procesu, którymi obciąża Skarb Państwa.

I C 87/16

UZASADNIENIE

P. R. (reprezentowana przez opiekuna prawnego B. R.) wystąpiła przeciwko (...) S.A. w S. o zapłatę kwoty 75.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztami procesu.

Powódka argumentowała, że dnia 12.05.2014 r. w K., jako pasażerka motocykla, uczestniczyła w kolizji drogowej, której sprawca posiadał ubezpieczenie OC w (...) S.A. w S. (obecnie (...) S.A. w S.). Wynikiem wypadku u P. R. doszło do ciężkiego urazu głowy ze stłuczeniem mózgu, urazów: klatki piersiowej i jamy brzusznej, uszkodzenia wątroby, utraty zębów, złamania żeber, uszkodzenia płuc i opłucnej, uszkodzenia kręgosłupa oraz urazów nóg. Poszkodowana była hospitalizowana w W.w O., gdzie po przeprowadzeniu operacji ratujących życie, przebywała na Oddziale Anestezjologii i Intensywnej Terapii w stanie śpiączki mózgowej. W dalszej kolejności powódka była leczona na Oddziale Neurologii (...) Publicznego Zespołu (...) w K.. Od czasu opuszczenia szpitala całodobową opiekę nad pokrzywdzoną sprawuje matka. Okresowo powódka przebywa w ośrodkach rehabilitacyjnych lub szpitalnych. Wynikiem powypadkowego uszkodzenia ośrodkowego układu nerwowego u powódki ujawniły się objawy encefalopatii pourazowej. W konsekwencji powyższego, P. R. nie jest w stanie samodzielnie kierować swoim postępowaniem oraz podejmować decyzji. P. R. została ubezwłasnowolniona całkowicie. Wobec poszkodowanej orzeczono nadto znaczny stopień niepełnosprawności i niezdolność do pracy. Z uwagi na konieczność dojazdów

na rehabilitację (w tym w K.), kontrole lekarskie i badania P. R. wymaga środka transportu przystosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych (z możliwością załadowania do pojazdu wózka inwalidzkiego). Przy czym koszt zakupu takiego pojazdu waha się w przedziale cenowym od 70.000 zł do 120.000 zł. Jednocześnie, w ocenie powódki, koniecznym jest zamontowanie w pojeździe elektrycznego, zdejmowanego i regulowanego fotela dla pasażera lub systemu obrotowo-przesuwanego z możliwością opuszczania fotela. Koszt tego typu urządzeń wynosi od 24.186 zł do 28.863 zł brutto z montażem. Aktualnie brak jest jakiegokolwiek instytucji która mogłaby udzielić poszkodowanej systemowego wsparcia finansowego na zakup samochodu przystosowanego dla osoby niepełnosprawnej.

W piśmie z dnia 23.11.2017 r. P. R. (reprezentowana przez opiekuna prawnego B. R.) wystąpiła z roszczeniem ewentualnym zasądzenia od (...) S.A. w S. renty z tytułu zwiększonych potrzeb powódki w kwocie po 3.500 zł miesięcznie, płatnych z góry od dnia zgłoszenia roszczenia do 10-go dnia każdego miesiąca z odsetkami ustawowymi w razie opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat.

W odpowiedzi na pozew, (...) S.A. w S. wniosło o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powódki na rzecz strony pozwanej kosztów procesu.

Strona pozwana podniosła, że nie kwestionuje konieczności dostosowania pewnych warunków życia sprzed wypadku do aktualnej sytuacji zdrowotnej powódki. Toteż po zgłoszeniu szkody ubezpieczycielowi, wypłaciła ona poszkodowanej kwotę 25.000 zł tytułem przystosowania pojazdu do potrzeb P. R.. Ubezpieczyciel stanął jednak na stanowisku, że zakres roszczenia powódki wykracza poza odpowiedzialność pozwanego za skutki zdarzenia z dnia 12.05.2014 r., albowiem przed zdarzeniem P. R. nie posiadała samochodu. W dalszej kolejności (...) S.A. w S. zakwestionowało wysokość roszczenia wywiedzionego pozwem. Ponieważ bowiem ubezpieczyciel dokonał likwidacji szkody w zakresie kwoty 25.000 zł, ewentualny koszt zakupu nowego pojazdu dla powódki winien być zatem pomniejszony o wskazaną kwotę. Wedle stanowiska strony pozwanej, nie znajduje także uzasadnienia roszczenie o zapłatę odsetek za opóźnienie w wykonaniu zobowiązania, skoro ubezpieczyciel nie był i nie jest w opóźnienie w rozumieniu art. 481 k.c.

W piśmie z dnia 21.03.2018 r. (...) S.A. w S. wniosło o oddalenie w całości roszczenia ewentualnego powódki.

W pierwszej kolejności ubezpieczyciel podniósł zarzut przedawnienia roszczenia rentowego. Z ostrożności procesowej wskazał, że w toku likwidacji szkody wypłacił powódce odszkodowanie celem przystosowania pojazdu do stanu jej zdrowia. Co więcej, ubezpieczyciel ponosi koszty domowej rehabilitacji powódki, zaś poszkodowana nie przedłożyła żadnego dokumentu od lekarza specjalisty, stanowiącego jednoznaczne skierowanie i zalecenie odbywania rehabilitacji poza miejscem zamieszkania. Wobec nie wykazania przez P. R. okoliczności ponoszenia stałych, comiesięcznych kosztów stanowiących podstawę wymiaru renty, zgłoszone przez nią roszczenie ewentualne, w ocenie zakładu ubezpieczeń, winno zostać oddalone.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 12.05.2014 r. w K. na skrzyżowaniu ul. (...) i ul. (...) doszło do wypadku drogowego, w którym kierujący samochodem osobowym marki F. G. L. wyjeżdżając z drogi podporządkowanej nie ustąpił pierwszeństwa przejazdu poruszającemu się drogą z pierwszeństwem przejazdu kierującemu motocyklem S., którego pasażerką była 26 – letnia wówczas P. R.. Wynikiem powyższego, doszło do zderzenia obu pojazdów. Kierujący motocyklem zginął na miejscu, P. R. doznała rozległych obrażeń ciała.

okoliczność bezsporna

G. L. w chwili wypadku posiadał obowiązkowe ubezpieczenie OC w (...) S.A. w S. (obecnie (...) S.A. w S.).

okoliczność bezsporna

Bezpośrednio po wypadku P. R. została przetransportowana karetką pogotowia do Publicznego (...) (...) w O.. W szpitalu przeprowadzono u niej operacyjny zabieg laparotomii, celem pourazowego zaopatrzenia pęknięcia

wątroby, operacyjnie implantowano intraparenchymalny czujnik do pomiaru (...), poddaną ją analgesodacji, respiratoroterapii, wykonano ekstrakcję zębów będących czynnym ogniskiem zapalnym oraz drenaż prawej jamy opłucnowej z powodu odmy. P. R. przebywała w (...) w O. Oddziale Anestezjologii i Intensywnej Terapii w okresie od dnia 13.05.2014 r. do dnia 11.06.2014 r. Zastosowane leczenie objęło także: wentylację mechaniczną, antybiotykoterapię, aminy katecholowe, osmoterapię, profilaktykę (...) oraz płynoterapię. P. R. znajdowała się w stanie wegetatywno-leżącym. W wyniku wypadku doznała 70% uszczerbku na zdrowiu z tytułu obrażeń głowy i szyi, 25 % uszczerbku na zdrowiu z tytułu obrażeń kręgosłupa, 10 % uszczerbku na zdrowiu z tytułu obrażeń brzucha i narządów miednicy, 5 % uszczerbku na zdrowiu z tytułu obrażeń klatki piersiowej, co daje łącznie 110 % ostatecznego uszczerbku na zdrowiu

dowody:

karta informacyjna leczenia szpitalnego (...) w O. – k35-38

karta oceny stanu zdrowia pacjenta – k38

zaświadczenie z dnia 12.10.2015 r. – k66,

formularz (...) – k183-188

W okresie od dnia 31.07.2014 r. do dnia 3.12.2014 r. P. R. przebywała w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej (...) Centrum (...) J. Z. (...) Szpitalu (...). Przebyta tam rehabilitacja objęła m.in.: ćwiczenia bierne wykonywane manualnie, ćwiczenia metodą (...), ćwiczenia oddechowe, ćwiczenia używania sprzętu ortopedycznego, jonoforezę, krioterapię miejscową, naświetlanie lampami, masaż wirowy, pionizację bierną, pionizację czynną, plastrowanie dynamiczne, terapię neurologopedyczną, terapię psychologiczną, ultradźwięki, usprawnienie układu oddechowego. W okresie od dnia 17.12.2014 r. do dnia 26.08.2015 r. P. R. odbyła rehabilitację w (...) M. S. (1) w G. polegającą na uruchomieniu pacjentki w łóżku, pionizacji do siadu, nauce przesiadania na wózek inwalidzki, działaniu przeciwbólowym na porażonej części ciała oraz kręgosłupie, drenażach limfatycznych obrzękających kończyn dolnych. W okresie od dnia 1.02.2015 r. do dnia 8.02.2015 r. P. R. odbyła rehabilitację w R. P. B. w K. obejmującą m.in.: pionizację do pozycji wyższych, ćwiczenia funkcjonalne w pozycjach wyższych, samokontrolę tułowia z ustabilizowanymi kończynami dolnymi, ćwiczenia lokomocji, ćwiczenia zmniejszające spastyczne napięcie mięśni. W okresie od dnia 1.03.2015 r. do dnia 31.03.2015 r. P. R. odbyła rehabilitację w R. P. B. w K. obejmującą m.in.: ćwiczenia zmniejszające napięcie mięśni, ćwiczenia ekscentryczne, terapię zajęciową oraz SI. W okresie od dnia 1.04.2015 r. do dnia 20.04.2015 r. P. R. odbyła rehabilitację w R. P. B. w K. obejmującą m.in.: stymulację (...), nauczanie czynności funkcji i poprawę zakresu w pozycjach wyższych, aktywne wstawanie, mobilizację stawu skokowego górnego, sensoryczne wytlumienie nadwrażliwości czuciowej, naukę wstawania z ustabilizowaną miednicą, rytmiczne pobudzenia ruchu, naukę samoobsługi. W okresie od dnia 1.05.2015 r. do dnia 31.05.2015 r. P. R. odbyła rehabilitację w (...) A. (...) A. B. w K., obejmującą m.in.: pracę nad rozciąganiem grupy kulszowo-goleniowej, naukę aktywnego siadu, pionizację pacjenta, ćwiczenia sensoryczne, rotację, ćwiczenia kontroli posturalnej. W okresie od dnia 1.06.2015 r. do dnia 30.06.2015 r. P. R. odbyła rehabilitację w (...) A. (...) A. B. w K., obejmującą m.in.: utrzymanie aktywności mięśni, ćwiczenia wg koncepcji B., ćwiczenia balansowe, pracę nad sensoryką, rozluźnienie spastycznej dłoni, wzmacnianie siły mięśniowej, ćwiczenia pełnego zakresu ruchu w stawach, ćwiczenia lokomocji. W okresie od dnia 1.07.2015 r. do dnia 12.07.2015 r. P. R. odbyła rehabilitację w (...) A. (...) A. B. w K., obejmującą m.in.: poprawę zakresu ruchomości w stawach, przełożenie funkcji na czynności dnia codziennego, pracę nad grupą mięśni kulszowo – goleniowych, ćwiczenia stabilizacyjne tułowia, zwiększenie mobilności stawów. W okresie od dnia 13.07.2015 r. do dnia 8.08.2015 r. P. R. była pacjentką (...) w K., gdzie odbyła: 74 godz. rehabilitacji funkcjonalnej, 1 godz. terapii widzenia, 7 godz. wizyt u neuropsychologa, 5 godz. terapii wg. M., 3 godz. diagnostyki oraz konsultacje; ortopedyczną, neurologiczną, internistyczną i rehabilitacyjną. W okresie od dnia 6.09.2015 r. do dnia 3.10.2015 r. P. R. była pacjentką (...) w K., gdzie odbyła: 74 godz. rehabilitacji funkcjonalnej, 2 godz. terapii widzenia, 8 godz. wizyt u neuropsychologa, 6 godz. terapii wg. M., 4 godz. diagnostyki oraz konsultacje; ortopedyczną, neurologiczną, internistyczną i rehabilitacyjną. W okresie od dnia 8.11.2015 r. do dnia 19.12.2015 r. P. R. była pacjentką (...) w K.,

gdzie odbyła: 117 godz. rehabilitacji funkcjonalnej, 2 godz. terapii widzenia, 11 godz. wizyt u neuropsychologa, 9 godz. terapii wg. M., 4 godz. diagnostyki oraz konsultacje; ortopedyczną, neurologiczną, internistyczną i rehabilitacyjną. Poszkodowana 6rotnie korzystała z turnusów rehabilitacyjnych organizowanych w K. przez (...)Każdorazowy koszt transportu z K. do K. i z K. do K. to kwota ok. 2.000 zł. Koszt ten jest refundowany przez Narodowy Fundusz Zdrowia.

dowody:

karta informacyjna leczenia i postępowania rehabilitacyjnego z dnia 8.08.2015 r. – k10-15,

karta informacyjna postępowania rehabilitacyjnego w (...) A. (...) A. B. w K. – k16-17, 18-19, 20-21,

karta informacyjna postępowania rehabilitacyjnego w R. P. B. w K. – k22-23, 24-25, 26-31,

karta informacyjna (...) M. S. (1) w G. – k32

karta informacyjna (...) k33-34,

zaświadczenie (...)– k87,

karta informacyjna leczenia i postępowania rehabilitacyjnego z dnia 19.12.2015 r. - 62

karta informacyjna leczenia i postępowania rehabilitacyjnego z dnia 19.12.2015 r. - 63

opinia z dnia 5.10.2015 r. – k65

zaświadczenie z dnia 12.10.2015 r. – k66-67

zaświadczenie lekarskie – k68,

zaświadczenie z dnia 14.03.2016 r. – k69,

ocena funkcjonalnego widzenia – k81

zeznania świadka B. R. (e-protokół z dnia 21.12.2016 r.: 00:06:19-00:06:40, 00:11:54-00:13:14) – 108-109

zeznania świadka M. S. (1) (e-protokół z dnia 6.02.2017 r.: 00:02:19-00:04:56, 00:08:56—00:09:23) – k 113-114

formularz (...) – k189-191,

faktura VAT nr (...)

faktura VAT nr (...),

faktura VAT nr (...),

faktura VAT nr (...),

faktura VAT nr (...),

faktura VAT nr (...),

faktura VAT nr (...),

faktura VAT nr (...),

faktura VAT nr (...),

faktura VAT nr (...),

faktura VAT nr (...),

faktura VAT nr (...),

faktura VAT nr (...),

faktura VAT nr (...),

faktura VAT nr (...),

P. R. funkcjonuje na poziomie obniżonej sprawności psychofizycznej. Wskutek uszkodzenia (...) u poszkodowanej występują objawy encefalopatii pourazowej. Nie jest w stanie świadomie podjąć decyzji i kierować swoim postępowaniem. Wykazuje też zachowania agresywne.

dowody:

zaświadczenie (...) z dnia 1.10.2015 r. – k8

zaświadczenie lekarza spec. neurologa – k9

zaświadczenie (...) – k87,

zeznania świadka M. S. (1) (e-protokół z dnia 6.02.2017 r.: 00:05:57-00:06:45) – k 113-114

Aktualnie u P. R. występuje niedowład lewej strony ciała oraz spastyka mięśni nóg. Poszkodowana waży 93 kg. Osoba sprawująca nad nią opiekę musi ją podnieść z wózka inwalidzkiego i posadzić na siedzenie samochodu, grzecznościowo udostępnionego przez osoby z najbliższego otoczenia. Poszkodowana wchodzi do wanny przy użyciu podnośnika. P. R. zamieszkuje z matką B. R. oraz dwoma braćmi, z których jeden jest uczniem i ma 17-lat oraz drugi - 27-letni poszukuje pracy. B. R. oraz starszy brat poszkodowanej posiadają prawo jazdy. Aktualnie nie jest możliwe, aby poszkodowana przemieszczała się zwykłym samochodem. Koszt dostosowania pojazdu do potrzeb niepełnosprawności P. R. to koszt ok. 7.000 zł brutto. Obejmuje on: montaż pasów mocujących wózek inwalidzki, najazdów umożliwiających wjechanie wózkiem do wnętrza pojazdu oraz uchwytów podłogowych do mocowania pasów. Samochody osobowe spełniające standardy wymagane dla P. R. to: V. (...), F. (...) i D. D.. Koszt zakupu najtańszego pojazdu spełniającego kryteria wymagane przez P. R. (samochodu osobowego marki D. D.) to kwota 39.500 zł.

dowody:

zeznania świadka B. R. (e-protokół z dnia 21.12.2016 r.: 00:19:51-00:23:13) – 108-109

zeznania świadka M. S. (1) (e-protokół z dnia 6.02.2017 r.: 00:02:19-00:04:56, 00:08:56—00:09:23) – k 113-114

opinia uzupełniająca biegłej K. F. z dnia 10.0-9.2017 r. wraz z załącznikami – k147-158

opinia biegłego L. S. z dnia 13.06.2018 r. – k245-254,

oferty sprzedaży samochodów dla osób niepełnosprawnych – k299-313

P. R. wymaga stałej, kompleksowej rehabilitacji w warunkach ambulatoryjnych tj. z wykorzystaniem specjalistycznego sprzętu rehabilitacyjnego znajdującego się w placówkach fizykoterapii. Nie istnieją techniczne możliwości przetransportowania tego sprzętu do domu poszkodowanej. P. R. jest w dalszym ciągu rehabilitowana przez czas 4 godzin dziennie. Brak jest możliwości uzyskania korzystnych efektów terapeutycznych u poszkodowanej w ramach rehabilitacji w miejscu zamieszkania. P. R. odbywa psychoterapię w warunkach domowych, co wpływa na ograniczenie jej efektów terapeutycznych. Z uwagi na stan zdrowia, wymagane jest zwiększenie kontaktu P. R. z otoczeniem.

Powyższe jest możliwe wyłącznie poprzez zmotoryzowanie niepełnosprawnej. Brak możliwości dojazdu do placówek medycznych wiąże się z koniecznością odbywania wizyt lekarskich (w tym ginekologicznych) i stomatologicznych w mieszkaniu poszkodowanej. Miesięczny koszt takich wizyt wynosi kwotę od 600-700 zł. Także usługi fryzjerskie i kosmetyczne świadczone są w mieszkaniu, z uwagi na brak możliwości dojazdu do wskazanych punktów usługowych. P. R. nie udało się uzyskać finansowych środków pomocowych na zakup samochodu dostosowanego do potrzeb osoby niepełnosprawnej. Brak możliwości dojazdu do (...) w K. uniemożliwia poszkodowanej korzystanie z oferowanych przez ośrodek treningów i zajęć m.in. z zakresu: samoobsługi, usług opiekuńczych, terapii logopedycznej, zajęć na siłowni, treningów relaksacyjnych, zajęć socjoterapeutycznych, terapii zajęciowej grupowej, zajęć dydaktycznych, treningu umiejętności społecznych, konsultacji psychologicznych, konsultacji medycznych, pomocy w załatwianiu spraw osobistych uczestnika i jego rodziny.

dowody:

zaświadczenie z dnia 14.03.2016 r. – k69

zaświadczenie z dnia 4.03.2016 r. – k70,

zaświadczenie z dnia 10.03.2016 r. – k71

zaświadczenie z dnia 2.03.2016 r. – k72,

zaświadczenie z dnia 9.03.2016 r. – k73,

zaświadczenie A. P. – k74,

zeznania świadka K. W. (e-protokół z dnia 18.04.2016 r.: 00:16:10-00:40:11) – k86-87

zeznania świadka E. G. (e-protokół z dnia 18.04.2016 r.: 00:43:12-00:46:46) – 87

zeznania świadka D. R. (e-protokół z dnia 18.04.2016 r.: 00:49:19-00:54:42) – 87

zeznania świadka B. R. (e-protokół z dnia 21.12.2016 r.: 00:02:38-00:06:13, 00:06:40-00:10:29, 00:18:25-00:19:27, 00:26:33-00:28:08) – 108-109,

opinia biegłej K. F. z dnia 1.05.2017 r. – k119-129,

opinia uzupełniająca biegłej K. F. z dnia 10.0-9.2017 r. wraz z załącznikami – k147-158

opinia biegłego A. K. z dnia 13.04.2018 r. – k263-267

P. R. kilkakrotnie korzystała z odpłatnego transportu sanitarnego, ponosząc z tego tytułu koszt w łącznej wysokości 7.413,10 zł brutto. Ponadto poniosła koszt w wysokości 20.227 zł brutto w związku z uczestnictwem w turnusie rehabilitacyjnym organizowanym w B.. Zawarta w koszcie turnusu cena transportu poszkodowanej do ośrodka rehabilitacyjnego oraz do domu po skończonym turnusie nie została objęta refundacją NFZ. Koszt wynajęcia ambulansu z personelem wynosi 40 zł za godzinę usługi oraz 2,50 zł za 1 km trasy. (...) Zakład Opieki Zdrowotnej (...) Gabinet (...) w K., Centrum (...) S.A. w K., (...) w K., (...) (...) w K., Prywatny Gabinet (...) i (...) T. B. w K., Gabinet Fizjoterapii w R., Gabinet (...) A. W. w K., nie zapewniają przewozu osób niepełnosprawnych ruchowo poruszających się na wózku inwalidzkim do zakładu rehabilitacji oraz do domu po zakończonych zajęciach. Jedynym przedsiębiorstwem świadczącym usługi przewozu osób z niepełnosprawnością o charakterze stwierdzonym u P. R. na terenie K. jest Centrum Medyczne (...). Każdorazowy koszt przewozu zależy od częstotliwości transportu, czasu oczekiwania na osobę przewożoną poddawaną rehabilitacji oraz długości trasy. Koszt jednorazowej usługi transportowej osoby niepełnosprawnej przez przedsiębiorstwa działające w Z., O. i okolicach wymienionych miast zamyka się kwotą ok. 300 zł do 450 zł brutto. Oferowany przez NFZ transport dla osób niepełnosprawnych nie jest w pełni sprawny i wydolny. Osoby niepełnosprawne często nie są dowożone do placówek medycznych na umówioną

godzinę wizyty oraz zmuszone są do długiego oczekiwania na transport odwożący je do domu po skończonych zajęciach.

dowody:

faktura VAT nr (...)

rachunek z dnia 6.08.2015 r. – k77,

faktura VAT nr (...),

faktura VAT nr (...),

oferta M. – k80, 181,

zeznania świadka B. R. (e-protokół z dnia 21.12.2016 r.: 00:24:55 – 00:26:33) – 108-109,

faktura VAT nr (...),

zapytania – k174-180, 182,

faktura VAT nr (...)

zapytanie ofertowe z dnia 12.11.2017 r. – k211, 212,

opinia biegłego L. S. z dnia 13.06.2018 r. – k245-254

opinia biegłego A. K. z dnia 13.04.2018 r. – k263-267

Pismem z dnia 22.04.2017 r. P. R. reprezentowana przez Agencję Pomocy (...) w K. złożyła (...) S.A. w S. wniosek o zwrot kosztów pozostających w związku z wypadkiem (w tym z tytułu: zakupu akcesoriów higienicznych, rehabilitacyjnych, leków, opracowania diety specjalistycznej) w kwocie 4.955,41 zł. Pismem z dnia 6.08.2017 r. P. R. reprezentowana przez Agencję Pomocy (...) w K. złożyła (...) S.A. w S. wniosek o zwrot kosztów pozostających w związku z wypadkiem (w tym z tytułu: zakupu akcesoriów higienicznych, rehabilitacyjnych, leków) w kwocie 4.790,93 zł. Ubezpieczyciel przyznał P. R. kwotę 29.249 zł tytułem kosztów opieki. Nadto zakład ubezpieczeń wypłacił na rzecz poszkodowanej kwotę 25.000 zł tytułem kosztów dostosowania pojazdu do potrzeb osoby z niepełnosprawnością fizyczną.

P. R. korzysta z Powiatowego Programu Działań Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych opracowanego na lata 2017-2022.

dowody:

wniosek z dnia 22.04.2017 r. – k213-216

wniosek z dnia 6.08.2017 r. – k217-219

pismo z dnia 28.08.2017 r. – k222-223

uchwała nr (...) z załącznikiem – 224-234

P. R. jest całkowicie ubezwłasnowolniona. Jej opiekunem została ustanowiona matka B. R.. Zrezygnowała ona z wykonywania pracy zawodowej. Sprawuje nad córką całodobową opiekę. P. R. nie jest w stanie samodzielnie funkcjonować. Wymaga pomocy drugiej osoby we wszystkich czynnościach życia codziennego.

dowody:

zaświadczenie SR w K-Koźlu z dnia 8.04.2015 r. – k6

oświadczenie z dnia 1.12.2016 r. – k60

zaświadczenie z dnia 21.07.2015 r. – k61

zeznania świadka B. R. (e-protokół z dnia 21.12.2016 r.: 00:10:29-00:11:37, 00:28:08-00:29:08) – 108-109

formularz (...) – k189-191

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo należało uwzględnić co do zasady, niemniej jednak nie w wysokości w pozwie wskazanej.

W pierwszej kolejności podkreślenia wymaga okoliczność, że poza sporem leży fakt zaistnienia zdarzenia drogowego z dnia 12.05.2014 r., jak również będące jego konsekwencją postępowanie likwidacyjne przeprowadzone przez ubezpieczyciela sprawcy szkody, wynikiem którego przyznano P. R. m. in. odszkodowanie w kwocie 25.000 zł celem adaptacji samochodu osobowego dla potrzeb osoby z niepełnosprawnością.

Istota niniejszej sprawy sprowadza się do rozstrzygnięcia zaistniałego pomiędzy stronami sporu na tle odmowy wypłaty odszkodowania rekompensującego konieczny koszt zakupu samochodu osobowego do transportu osób niepełnosprawnych.

Dokonując ustaleń faktycznych, sąd oparł się na niespornych twierdzeniach stron o okolicznościach sprawy, treści zeznań świadków: B. R., M. S. (1), K. W., E. G., D. R. (przy czym największą wartość dowodową przedstawiają zeznania dwóch pierwszych z wymienionych świadków), nadto dowodach z dokumentów, w tym przede wszystkim dokumentacji medycznej zgromadzonej w aktach oraz opiniach biegłych sądowych: K. M. biegłej z zakresu rehabilitacji medycznej, L. S. biegłego z zakresu techniki samochodowej i ruchu drogowego oraz A. K. biegłego z zakresu chirurgii urazowo – ortopedycznej (ta ostatnia, jako kluczowy dowód w sprawie).

Podstawę roszczenia P. R. stanowi art. 444 § 1 k.c., wedle którego, w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty. Na żądanie poszkodowanego zobowiązany do naprawienia szkody powinien wyłożyć z góry sumę potrzebną na koszty leczenia, a jeżeli poszkodowany stał się inwalidą, także sumę potrzebną na koszty przygotowania do innego zawodu.

W opozycji do stanowiska strony pozwanej, sąd nie miał wątpliwości, że koszt zakupu pojazdu do transportu osoby, która stała się niepełnosprawna wskutek zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową, pozostaje w adekwatnym związku przyczynowym z tym zdarzeniem. W ocenie sądu, bez znaczenia pozostaje tutaj okoliczność, czy osoba poszkodowana przed wypadkiem dysponowała własnym środkiem transportu. Zważyć bowiem należy, że brak tegoż środka mógł być przed zdarzeniem drogowym nieodczuwalny przez poszkodowaną z uwagi na możliwość swobodnego poruszania się piechotą, rowerem, czy publicznymi środkami lokomocji. Tymczasem konieczność zakupu pojazdu dostosowanego do potrzeb osoby z niepełnosprawnością pojawiła się dopiero po zdarzeniu wywołującym szkodę oraz w związku z jego skutkami zdrowotnymi dla poszkodowanej.

Rozważana materia była już przedmiotem analizy Sądu Najwyższego, który w wyroku z dnia 12 grudnia 2002 r. (sygn. II CKN 1018/00, opubl. LEX nr 75352), wskazał, że wydatki na nabycie nowego samochodu ze specjalistycznym wyposażeniem należy zaliczyć do kosztów wymienionych w art. 444 § 1 k.c., gdy są one konieczne do kompensowania kalectwa osoby poszkodowanej. W uzasadnieniu powyższego rozstrzygnięcia, Sąd Najwyższy wskazał, że zgodnie z ugruntowanym w orzecznictwie poglądem odszkodowanie przewidziane w przepisie art. 444 § 1 k.c. obejmuje wszelkie wydatki pozostające w związku z uszkodzeniem ciała lub rozstrojem zdrowia, jeżeli są konieczne i celowe (tak też Sąd Najwyższy w orzec. z dnia 16 stycznia 1981 r., I CR 455/80, opubl. OSPiKA 1981, poz. 223). Nie można przy tym, zdaniem Sądu Najwyższego, przyjąć, że poniesiona przez poszkodowanego szkoda obejmuje wyłącznie koszty zamontowania udogodnień w samochodzie osobowym typowego użytku i równa jest różnicy między ceną

takiego pojazdu w wersji podstawowej a ceną tegoż modelu z dodatkowym wyposażeniem. W konkluzji, wydatki na nabycie nowego samochodu ze specjalistycznym wyposażeniem należy zaliczyć do kosztów wymienionych w art. 444 § 1 k.c., gdyż są one konieczne do kompensowania kalectwa osoby poszkodowanej. Na kanwie wyroku Sądu Najwyższego, ukształtowała się już jednolita linia orzecnicza, wedle której, koszty zakupu samochodu czy innego pojazdu inwalidzkiego należą do kosztów objętych dyspozycją art. 444 §1 k.c., jeżeli jest to niezbędne do kompensowania kalectwa osoby poszkodowanej (por. m.in. wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 25.04.2013 r., sygn. I ACa 356/13, opubl. Lex nr 1316330; wyrok Sądu Okręgowego w Sieradzu z dnia 17.05.2017 r., sygn. I C 242/16, Lex nr 2302329).

Celem ustalenia, czy samochód przystosowany do przewozu osoby niepełnosprawnej jest powódce niezbędny z punktu widzenia jej stanu zdrowia i potrzeb oraz celów kompensowania kalectwa doznanego w wyniku wypadku komunikacyjnego z dnia 12.05.2014r., sąd dopuścił dowód z opinii biegłej z zakresu rehabilitacji medycznej K. M.. Na podstawie badania fizykalnego P. R., wywiadu zebranego bezpośrednio od poszkodowanej oraz dokumentacji zawartej w aktach sprawy w treści opinii z dnia 1.12.2017 r. biegła wskazała, że w istocie poszkodowana potrzebuje stymulacji do dalszej pracy w zakresie rehabilitacji, stąd pomysł poddania jej zabiegom w nowym ośrodku fizykoterapii (oddalonym od miejsca zamieszkania) jest zasadny. Zgodnie z treścią opinii, zakres rehabilitacji, który jest wykonywany w chwili obecnej zarówno w domu, jak i placówce(...) w K. nie przynosi już poprawy w stanie funkcjonalnym poszkodowanej. W ocenie eksperta, z całą pewnością należy spróbować rehabilitacji w profesjonalnym, stacjonarnym ośrodku, doświadczonym w rehabilitacji podobnych przypadków, który dysponuje bardziej specjalistycznym sprzętem jak L., E. czy inne. W dalszej części opinii biegła wskazała, że P. R. może korzystać, za dodatkową opłatą, ze środków transportu oferowanych przez prywatne, stacjonarne ośrodki rehabilitacyjne, co może stanowić alternatywę dla własnego środka lokomocji. Wskazała też, że każdy ambulatoryjny ośrodek rehabilitacyjny (mieszczący się najbliżej miejsca zamieszkania pacjenta), który przyjmuje pacjenta celem wykonania zabiegów zleconych w ramach NFZ ma obowiązek zapewnić mu transport. To samo dotyczy wizyt w (...) zleconych przez lekarza rodzinnego. Jednocześnie biegła znaczną część opinii poświęciła warunkom mieszkaniowym P. R..

W związku z zastrzeżeniami złożonymi do opinii z dnia 1.12.2017 r. przez powódkę w piśmie z dnia 20.06.2017 r., sąd dopuścił dowód z uzupełniającej opinii biegłej K. M..

W treści opinii uzupełniającej z dnia 10.09.2017 r., biegła przyznała, że zasadnym jest, z punktu widzenia postępów rehabilitacji, ażeby powódka w miarę możliwości przebywała poza domem, w tym na imprezach publicznych lub blisko natury, na wolnym powietrzu. Dalej biegła odnosząc się do dostępności transportu dla osób niepełnosprawnych na terenie K., odwołała się do ustawodawstwa kwestie te regulującego i opublikowanego na stronach Narodowego Funduszu Zdrowia. Biegła skłoniła, że nie jest możliwym, ażeby w chwili obecnej powódka poruszała się zwykłym samochodem osobowym.

W ocenie sądu, opinia zasadnicza i uzupełniająca biegłej w części odnoszącej się do motywacji P. R. do podjęcia rehabilitacji w oddalonych ośrodkach fizjoterapii oraz możliwości skorzystania z odpłatnego (oferowanego przez ośrodki prywatne) lub refundowanego przez NFZ transportu specjalistycznego w dużej mierze stanowi dywagacje o charakterze teoretycznym w oderwaniu od szczególnej, osobistej sytuacji poszkodowanej oraz realiów panujących na rynku usług transportu medycznego. Stanowisko biegłej w rzeczowej materii stoi w sprzeczności z treścią odpowiedzi na skierowane do (...) Zakładu Opieki Zdrowotnej (...) Gabinetu (...) w K., Centrum (...) S.A. w K., (...) w K., (...) (...)w K., Prywatnego Gabinetu (...) T. B. w K., Gabinetu Fizjoterapii w R., Gabinetu (...) A. W. w K., zapytania o możliwość zapewnienia przez owe placówki przewozu osób niepełnosprawnych ruchowo poruszających się na wózku inwalidzkim do rehabilitacyjnego gabinetu stacjonarnego oraz do domu po zakończonych zajęciach. Każda z wymienionych placówek udzieliła odpowiedzi negatywnej, co wyklucza możliwość założenia powszechnej dostępności specjalistycznego transportu medycznego na terenie K. (jak próbowała tego dowieść biegła). Sąd nie przychylił się do stanowiska biegłej, wedle którego silna motywacja powódki do ćwiczeń winna poprzedzić decyzję o zakupie samochodu dla osoby niepełnosprawnej. Zważyć bowiem należy, że to właśnie możliwość poruszania się przez poszkodowaną takim pojazdem może wzmocnić jej motywację do pracy z rehabilitantem oraz poprawić jej kondycję psychofizyczną poprzez pokonanie dotychczas niemożliwych do przełamania barier związanych z koniecznością

przemierzania znacznych odległości. Nie może przy tym ująć uwadze, że silnym stymulatorem pracy niepełnosprawnej powódki jest determinacja B. R. do poprawy warunków życiowych córki. Przy czym to właśnie B. R. będzie dowodziła córkę na rehabilitację, wizyty lekarskie czy miejsca wakacyjnego wypoczynku. Z kolei rozległa wypowiedź biegłej na temat warunków mieszkaniowych P. R. wykraczała poza zlecony zakres opinii. W pozostałym zakresie tj. co do braku możliwości podróżowania przez powódkę zwykłym środkiem transportu oraz konieczności dojazdów przez nią na rehabilitację zamiejscową z uwagi na stagnację w zakresie stanu zdrowia, sąd konkluzje opinii uznał za własne.

Kluczowy w sprawie dowód stanowiła opinia z dnia 13.04.2018 r. lek. med. A. K. (biegłego z zakresu chirurgii urazowo-ortopedycznej) na okoliczność ustalenia, czy mając na uwadze doznany uszczerbek na zdrowiu powódki i skutki zdrowotne na płaszczyźnie ortopedycznej (kalectwo), potrzebny jest jej samochód przystosowany do przewozu osoby niepełnosprawnej celem kontynuacji rehabilitacji i kompensacji jej niepełnosprawności. Po przeprowadzeniu badania lekarskiego i zapoznaniu się z dokumentacją medyczną zgromadzoną w aktach sprawy biegły stwierdził jednoznacznie, że z uwagi na przesłanki o charakterze ortopedycznym, P. R. potrzebny jest samochód przystosowany do przewozu osoby niepełnosprawnej celem kontynuacji rehabilitacji i kompensacji jej niepełnosprawności. Wedle stanowiska eksperta, poszkodowana mając możliwość użytkowania samochodu osobowego przystosowanego do przewozu osoby niepełnosprawnej miałaby o wiele większą sposobność korzystania z leczenia rehabilitacyjnego, jak również z konsultacji specjalistycznych. W ocenie biegłego, wpłynie to na pewno na poprawę ogólnego stanu zdrowia ortopedycznego P. R.. Lek. med. A. K., opierając się na swoim wieloletnim doświadczeniu pracy w branży medycznej podniósł, że transport dla osób z niepełnosprawnością oferowany w ramach NFZ nie jest w pełni sprawny i wydolny. Niejednokrotnie pacjenci nie są dowożeni punktualnie na zajęcia rehabilitacyjne i wizyty lekarskie, co generuje po ich stronie ogromny stres.

Opinia z dnia 13.04.2018 r. została w całości zakwestionowana przez stronę pozwaną. Jednocześnie ubezpieczyciel, pomimo wezwania sądu, nie wniósł o dopuszczenie dowodu z uzupełniającej opinii biegłego lek. med. A. K., czy też dowodu z opinii innego biegłego z zakresu ortopedii i chirurgii urazowej. Tymczasem w myśl art. 232 k.p.c., strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Zgodnie zaś z art. 233 § 2 k.p.c., sąd oceni na tej samej podstawie, jakie znaczenie nadać odmowie przedstawienia przez stronę dowodu lub przeszkodom stawianym przez nią w jego przeprowadzeniu wbrew postanowieniu sądu.

W ocenie Sądu wydanej w sprawie opinii z dnia 13.04.2018 r. należało przydać walor w pełni wiarygodnego środka dowodowego. Była ona rzetelna, a wypływające z niej wnioski układały się w logiczną całość. Oceniając ją, sąd nie doszukał się podstaw, w oparciu o które mógłby odmówić im wiary. Płynące z wniosków konkluzje były należycie uzasadnione, a sąd przyjął je za prawdziwe w całej rozciągłości. W ocenie sądu należy zauważyć, że opinia była przekonująca, a w kontekście pozostałych dowodów z dokumentów i zeznań świadków: B. R. oraz M. S. (2) nie mogła prowadzić do wniosków odmiennych, niż te z opinii wynikające.

Bezsprzecznym jest, że uznanie za konieczny zakup samochodu dostosowanego do potrzeb osoby niepełnosprawnej, musi mieć także swoje ekonomiczne uzasadnienie. Z tego powodu, sąd, na wniosek powódki, dopuścił dowód z opinii biegłego z zakresu techniki samochodowej i ruchu drogowego – L. S. na okoliczność ustalenia średnich cen rynkowych kosztów wynajmu pojazdu dostosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych na obszarze miasta K., z uwzględnieniem stopnia niepełnosprawności oraz uzasadnionych potrzeb powódki oraz ustalenia średnich kosztów zakupu samochodu odpowiedniego ze względu na stan zdrowia i potrzeby powódki przystosowanego do przewozu osoby niepełnosprawnej, ze szczególnym uwzględnieniem marki S. (...) (samochód preferowany przez opiekuna prawnego powódki - vide: zeznania świadka B. R.; e-protokół z dnia 21.12.2016 r.: (...):35-00:14:32; k.109).

W treści opinii z dnia 13.06.2018 r., biegły wskazał, że brak jest możliwości dostosowania samochodu marki S. (...) do przewozu osoby siedzącej na wózku inwalidzkim z uwagi na ograniczoną wysokość wnętrza. Jednocześnie L. S. wskazał, że wśród samochodów osobowych średniolitrażowych na polskim rynku występuje kilka modeli pojazdów, które spełniałyby kryteria istotne z punktu widzenia rodzaju niepełnosprawności P. R., a to: V. (...), F. (...) i D. D.. Wedle treści opinii: cena rynkowa samochodu marki D. D. (w zależności od rocznika, przy rozpiętości czasowej 2013 rok – 2017 rok) waha się w przedziale: 18-40 tys. brutto, cena rynkowa samochodu marki F. (...) (w zależności

od rocznika, przy rozpiętości czasowej 2013 rok – 2017 rok) waha się w przedziale: 20-45 tys. brutto, zaś wartość samochodu marki V. (...) (w zależności od rocznika, przy rozpiętości czasowej 2006 rok – 2012 rok) waha się w przedziale cenowym: 23-35 tys. brutto. Jednocześnie biegły wskazał, że koszt dostosowania pojazdu do przewozu osoby niepełnosprawnej wynosi ok. 7.000 zł brutto. Biegły ustalił, że na terenie K. tylko jedno przedsiębiorstwo świadczy usługi transportowe na rzecz osób niepełnosprawnych, poruszających się na wózku inwalidzkim. Jest nim Centrum Medyczne (...). Preferuje ono jednak przewozy systematyczne oraz długoterminowe, zaś każdorazowy koszt przewozu zależny jest od częstotliwości transportu, czasu oczekiwania na osobę przewożoną poddawaną rehabilitacji oraz długość trasy.

Powyższa opinia nie została zakwestionowana przez strony postępowania. Także sąd uznał zawarte w niej konkluzje za rzetelne, spójne i logiczne, przyjmując w całości wnioski w opinii przedstawione. Co prawda, w piśmie procesowym z dnia 1.08.2018 r. pełnomocnik powódki wniósł o uzupełnienie opinii z dnia 13.06.2018 r. o szacunkowy koszt montażu windy umożliwiającej niepełnosprawnej powódce wejście do pojazdu i wyjście z niego. Zważyć jednak należy, że nie uiścił zaliczki na poczet kosztów opinii uzupełniającej (art. 130⁴ § 1 i 2 k.p.c.). Także, pomimo złożonej w piśmie z dnia 1.08.2018 r. (k. 265) deklaracji, sam pełnomocnik nie ustalił kosztów zakupu i montażu wskazanego podnośnika. Na mocy art. 130⁴ § 5 k.p.c. sąd pominął dowód z uzupełniającej opinii biegłego L. S..

informacje o jednostce

Zebrany w sprawie materiał dowodowy bezsprzecznie wykazał, że w wyniku wypadku z dnia 12.05.2014 r. P. R. doznała wielonarządowych obrażeń ciała skutkujących 110 % łącznego uszczerbku na zdrowiu, trwałym kalectwem fizycznym i niepełnosprawnością intelektualną. Powódka porusza się na wózku inwalidzkim, jednakże nie jest w stanie samodzielnie wprowadzić go w ruch. Tak powódka, jak i jej matka nie posiadają własnego środka transportu, co czyni szczególnie uciążliwą konieczność dojazdu do placówek medycznych. P. R. została ubezwłasnowolniona całkowicie i wymaga całodobowej opieki. Co więcej, tylko trwała, poszerzająca swój zakres rehabilitacja pozwoliła na wyprowadzenie poszkodowanej ze stanu wegetatywnego do stanu znacznie ograniczonego funkcjonowania w życiu codziennym. Badając okoliczności faktyczne przedmiotowej sprawy, ponad wszelką wątpliwość sąd ustalił, że celem uzyskania dalszej progresji w powrocie powódki do zdrowia, winna ona kontynuować zabiegi fizjoterapeutyczne w warunkach ambulatoryjnych tj. z wykorzystaniem pełnego uposażenia gabinetów rehabilitacyjnych. Co istotne, brak jest możliwości przewiezienia do mieszkania pacjentki strategicznej, z punktu widzenia postępów w rehabilitacji, aparatury i oprzyrządowania. Powyższe skutkuje stagnacją w dalszym aktywizowaniu powódki i przywracaniu jej sprawności psychomotorycznych. Także terapia psychologiczna, z uwagi na jej prowadzenie w mieszkaniu powódki, a więc przestrzeni mocno ograniczonej nie tylko z uwagi na warunki architektoniczne ale i - a nawet przede wszystkim - ze względu na brak możliwości nieskrępowanego skomunikowania się ze światem zewnętrznym, w tym wejście w relacje z osobami spoza najbliższego otoczenia, nie może przynieść optymalnych efektów. Znacznym utrudnieniem dla powódki jest konieczność wizyt lekarskich. Wymagają one bowiem specjalistycznego transportu do placówek medycznych, generującego znaczny koszt. Z uwagi na powyższe, większość konsultacji i badań lekarskich, w tym badanie ginekologiczne czy usługi dentystyczne są wykonywane w mieszkaniu poszkodowanej. Nie może zejść z pola widzenia okoliczność, że bez względu na sytuację zdrowotną powódki, istnieje konieczność realizacji z jej udziałem czynności życia codziennego lub spraw urzędowych. Co więcej, ograniczenia w życiu codziennym nie mogą dyskredytować jej osoby w zakresie dostępu do usług o charakterze rekreacyjnym, relaksacyjnym (wyjazd wakacyjny) czy pielęgnacyjnym (zabiegi kosmetyczne, fryzjerskie). Zważyć należy, że aktywne uczestnictwo w życiu społecznym, w tym nawiązywanie relacji międzyludzkich, jest niezbędnym warunkiem prawidłowego rozwoju psychicznego, kognitywnego i emocjonalnego każdego człowieka. Nader ważną i szczególną rolę odgrywa zaś w życiu osoby niepełnosprawnej, już ograniczonej - w uwagi na swoje kalectwo - w dostępie do pełnego spektrum ofert dla konsumentów. Stawianie zatem osobie niepełnosprawnej dodatkowych barier w możliwości uczestniczenia we wszystkich aspektach życia codziennego na warunkach zbliżonych do tych, które są dostępne osobom bez niepełnosprawności stanowiłoby, zdaniem sądu, nieuzasadnioną i sprzeczną z zasadami współżycia społecznego dyskryminację takich osób.

Na podstawie analizy dostępnych na stronach internetowych producentów pojazdów marki V., F. i D. aktualnych na dzień orzekania cenników modeli C. D. i D., Sąd ustalił, że najniższa cena, za jaką można dokonać zakupu pojazdu nadającego się do przystosowania do przewozu osób niepełnosprawnych, poruszających się na wózki inwalidzkim zgodnego z opinią biegłego wynosi 39.500 zł (oferta sprzedaży samochodu osobowego D. A. dostępna na d.pl na dzień 19.05.2019 r.). Zważyć przy tym należy, że potrzeby powódki zostaną zaspokojone poprzez zakup najtańszego z dostępnych modeli pojazdów nadających się, z uwagi na parametry techniczne, do przewozu osób niepełnosprawnych, poruszających się na wózku inwalidzkim. Żądanie pozwu należało zatem poddać optymalizacji, wybierając samochód o oczekiwanych przez poszkodowaną parametrach przy najniższym koszcie inwestycyjnym. Przy czym sąd brał pod uwagę wyłącznie walory użytkowe, nie zaś estetykę samego pojazdu. Wprawdzie po wydaniu opinii przez biegłego z zakresu techniki samochodowej powódka wskazała (k.265), że zasadny w jej ocenie byłby zakup V. (...), niemniej jednak w żaden sposób nie uzasadniła z jakich przyczyn. Również podczas ostatniej rozprawy głównej pełnomocnik P. R. pytany o tę kwestię ograniczył się do twierdzenia, że zdaniem opiekuna powódki samochód marki V. (...) jest najwłaściwszy. Tymczasem wobec kwestionowania przez stronę pozwaną zasadności powództwa oraz wobec treści opinii biegłego pozostawiającej warianty wyboru różnych pojazdów, powódka winna była żądanie zasadności przyznania środków na zakup wskazanego przez siebie V. (...) nie tylko uzasadnić, ale również w myśl art. 232 k.p.c. i art. 6 k.c. udowodnić. Winna więc była przedłożyć środki dowodowe potwierdzające to, że z uwagi np. na standard wyposażenia, parametry pojazdu (rozstaw osi, maksymalne obciążenie itp.), dostępność serwisu, czy koszty utrzymania, V. (...) jest pojazdem bardziej optymalnym, niż pozostałe modele. Takich dowodów nie przedłożyła, ani też nie wносиła na ostatniej rozprawie głównej o umożliwienie ich złożenia - mimo wyraźnego pytania przewodniczącego o dalsze wnioski dowodowe. Samo gołosłowne twierdzenie, że V. (...) jest najodpowiedniejszy, nie może w ocenie Sądu stanowić podstawy zasądzenia kwoty niezbędnej do jego zakupu.

Mając zatem na uwadze całokształt zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, sąd zasądził od strony pozwanej (...) S.A. w S. na rzecz powódki P. R. kwotę 39.500 zł, oddalając dalej idące powództwo.

Zważyć przy tym należy, że roszczenie pozwu dotyczyło jedynie kosztów zakupu pojazdu celem transportu niepełnosprawnej powódki nie zaś kosztów jego przystosowania do takiego transportu. Fakt zatem przyznania P. R. przez ubezpieczyciela kwoty 25.000 zł tytułem kosztów adaptacji samochodu osobowego do warunków osobistych powódki pozostał bez wpływu na ustalony przez sąd koszt zakupu samego pojazdu. W szczególności brak było podstaw do pomniejszenia zasądzonej należności o 25.000 zł. Wszak zakupiona D. D. będzie posiadała wyposażenie standardowe, uwzględniające potrzeby osób pełnosprawnych. Tym samym powódka będzie zmuszona wydatkować dalsze środki pieniężne, by dostosować pojazd do swoich indywidualnych potrzeb. DO tego celu niezbędna będzie je wypłacona przez ubezpieczyciela suma 25.000 zł.

Ponieważ roszczenie główne powódki zostało uwzględnione w części, brak było podstaw do rozstrzygnięcia o żądaniu ewentualnym.

Na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c. sąd, zgodnie z treścią pozwu, zasądził na rzecz powódki odsetki ustawowe od dnia 26.01.2016 r. (tj. daty wpływu pozwu do sądu) do dnia zapłaty. Wprawdzie w dniu 26.01.2016 r. obowiązująca nowelizacja przepisów traktujących o odsetkach posługiwała się już pojęciem odsetek ustawowych za opóźnienie, niemniej jednak regulacje dotyczące odsetek ustawowych nie były derogowane. Jako, że odsetki ustawowe są niższe niż odsetki ustawowe za opóźnienie Sąd przez wzgląd na treść art. 321 § 1 k.p.c. obowiązany był zasądzić odsetku zgodnie z żądaniem pozwu tj. odsetki ustawowe.

Orzeczenie o kosztach w pkt III uzasadnia art. 100 k.p.c.

Powództwo zostało uwzględnione w zakresie 52,66 %. W toku postępowania powódka poniosła koszty: opłaty sądowej w wysokości 3.750 zł (art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych), zaliczki na poczet kosztów opinii biegłych w kwocie 2.000 zł (art. 5 pkt 3 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych), wynagrodzenia pełnomocnika w wysokości 7.200 zł (§ 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie w brzmieniu

obowiązującym na dzień wytoczenia powództwa), co daje łącznie kwotę 12.950 zł. Biorąc zaś stopień uwzględnienia powództwa, należna powódce od pozwanego kwota kosztów postępowania wynosi 6.819,47 zł ($12.950 \text{ zł} \times 52,66 \%$).

Z kolei pozwany poniósł koszty tytułem: opłaty skarbowej od pełnomocnictwa - 17 zł (art. 1 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej) oraz wynagrodzenia pełnomocnika - 7.200 zł (§ 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie w brzmieniu obowiązującym na dzień wytoczenia powództwa), co daje łącznie kwotę 7.217 zł. Z uwagi na zakres oddalenia powództwa, należna pozwanemu kwota kosztów postępowania wynosi 3.416,53 zł ($7.217 \text{ zł} \times 47,34\%$).

Mając powyższe na uwadze, sąd zasądził od strony pozwanej na rzecz powódki kwotę 3.402,94 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Na mocy art. 113 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z art. 100 k.p.c., sąd nakazał stronie pozwanej, aby uiściła na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Kędzierzynie-Koźlu kwotę 356,40 zł tytułem niepokrytych kosztów sądowych (676,80 zł tytułem uiszczonych tymczasowo z sum budżetowych Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Kędzierzynie-Koźlu kosztów opinii biegłych $\times 52,66 \%$).

Jednocześnie, na mocy art. 113 ust. 4 u.k.s.c. k.p.c. sąd odstąpił od obciążenia powódki niepokrytymi kosztami od przegranej części procesu. Należy zauważyć, że nieskonkretyzowanie w treści wskazanego przepisu „wypadków szczególnie uzasadnionych” oznacza, że to sądowi rozstrzygającemu sprawę została pozostawiona ocena, czy całokształt okoliczności pozwala na uznanie, że zachodzi szczególnie uzasadniony wypadek, przemawiający za nieobciążaniem strony przegrywającej spór kosztami procesu. W konsekwencji sposób skorzystania z art. 113 ust. 4 u.k.s.c. jest suwerennym uprawnieniem jurysdykcyjnym sądu rozpoznającego sprawę i do jego oceny należy przesądzenie, czy wystąpił szczególnie uzasadniony wypadek, który przemawia za odstąpieniem. Dokonując tej oceny sąd orzekający winien kierować się własnym poczuciem sprawiedliwości. Poczucie to wskazuje natomiast, że powódka nie powinna ponosić dalszych kosztów związanych ze słusznie dochodzonym co do zasady roszczeniem. Podkreślić bowiem należy, że zebrany w sprawie materiał dowodowy uzasadniał wystąpienie przez powódkę z żądaniem zapłaty. Choć dokonała ona niewłaściwego wskazania pojazdu o sfinansowanie zakupu którego wносиła (S. (...) jest zbyt niska dla potrzeb osoby na wózku inwalidzkim), to jednak do prawidłowego określenia modelu samochodu konieczna była specjalistyczna wiedza techniczna, którą legitymuje się biegły – powołany wszak już po wytoczeniu powództwa. Co więcej w toku procesu S. zaprzestała produkcji modelu Y. – czego powódka przewidzieć nie mogła. Również szczególna sytuacja osobista P. R., stopień jej niepełnosprawności, zakres dysfunkcji zdrowotnych oraz sytuacja materialna czteroosobowej rodziny, w której żadnej z jej członków nie pracuje zawodowo przemawiała za zastosowaniem art. 113 ust. 4 u.k.s.c. i orzeczeniem jak w punkcie V sentencji.